

# **Zasady oceniania przedmiotu historia** **w klasach IV - VIII**

Zasady oceniania są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1534), Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania oraz Statutem Szkoły Podstawowej nr 173 w Łodzi.

## **1. Formy kontroli opanowania materiału i postępów w nauce:**

Systematycznej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.

### **Ocenie podlega:**

- aktywność podczas lekcji (wypowiedzi, ćwiczenia praktyczne – praca z zeszytem ćwiczeń, mapą, tekst źródłowy)
- odpowiedź ustna (może mieć miejsce po każdej lekcji z przedmiotu, jej zakres obejmuje problematykę trzech ostatnich lekcji, zakres odpowiedzi może się zmienić po ustaleniu treści z nauczycielem)
- praca w grupie (realizacja określonego zadania, element pracy na lekcji, np. podsumowanie wiadomości)
- karta pracy (realizowana podczas zajęć lub jako praca domowa)
- kartkówka (zakres do trzech tematów)
- makieta
- sprawdzian/test, praca klasowa (zakres zagadnień obejmuje cały dział, praca zapowiedziana co najmniej 7 dni przed terminem, poprzedzona utrwalaniem materiału także w formie praktycznej)
- praca kontrolna, test umiejętności - zakres zagadnień obejmuje wybrane tematy z działu, praca zapowiedziana co najmniej 7 dni przed terminem)
- praca domowa (forma pisemna, prezentacja multimedialna, wystąpienie, karta pracy itp.)
- udział w konkursach wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych

**Waga oceny** uzależniona jest od stopnia trudności i zakresu wiedzy i umiejętności objętych sprawdzaniem:

- sprawdzian, test, praca klasowa – waga oceny 6
- praca kontrolna, test umiejętności – waga oceny 4
- praca w grupie (realizacja określonego zadania) – waga oceny 3 lub 4 (wyższy poziom trudności, większy zakres materiału – np. podsumowanie wiadomości)
- praca w grupie (element pracy na lekcji) – waga oceny 2
- praca z wybranymi tekstami źródłowymi i mapą – waga oceny 3
- kartkówka o niskim stopniu trudności i poniżej trzech tematów – waga oceny 3
- kartkówka o wyższym stopniu trudności – waga oceny 4
- aktywność na lekcji – waga oceny 4

- odpowiedź ustna – waga oceny 5
- makietta – waga 3
- praca domowa, karta pracy, – waga oceny 2
- długoterminowe prace pisemne, projekty, prezentacje, prace długoterminowe, prace dodatkowe – waga oceny 3
- udział w konkursach – waga oceny 3
- laureat konkursu I –III miejsce – waga oceny 6
- poprawa pracy pisemnej (sprawdzian, praca klasowa, praca kontrolna, test) – waga oceny 3
- **Procentowa skala oceniania w/w prac:**

procenty	ocena
100%	6
91% - 99%	5
71% - 90%	4
51% - 70 %	3
31% - 50%	2
0% - 30%	1

- odpowiedź ustna:

#### **Kryteria oceny:**

- komunikacja interaktywna (wypowiedź logicznie ułożona, aktywny udział w dyskusji),
- wymowa i płynność,
- zasób struktur językowych i poprawność językowa,
- zasób słownictwa (szata pojęciowa),

Ocena	Wymagania
<b>6-5</b>	Wypowiedź logicznie ułożona i na temat; pełne uczestnictwo w dyskusji, Wymowa całkowicie zrozumiała, wypowiedź płynna, prawie bez zawahań, bogaty zasób struktur językowych, drobne błędy gramatyczne, bogata szata pojęciowa i faktograficzna
<b>4</b>	Wypowiedź w większości logicznie ułożona i na temat; w miarę aktywne uczestnictwo w dyskusji, wypowiedź dość płynna, bez większych błędów językowych i gramatycznych, zadawalająca szata pojęciowa i faktograficzna
<b>3</b>	Wypowiedź nie zawsze logicznie ułożona i na temat; niezbyt aktywne uczestnictwo w dyskusji, wypowiedź z błędami, często pojedyncze, niedokończone zdania, odpowiedź udzielana z wyraźną pomocą i naprowadzaniem nauczyciela, uboga szata pojęciowa i faktograficzna
<b>2</b>	Wypowiedź niezbyt logicznie ułożona i często nie na temat; słabe uczestnictwo w dyskusji lub jego brak, wypowiedź złożona z pojedynczych słów, niedokończonych zdań, odpowiedź udzielana z wyraźną pomocą i naprowadzaniem nauczyciela, znikoma szata pojęciowa i faktograficzna lub jej brak

<b>1</b>	Wypowiedź w większości nielogiczna i nie na temat; brak uczestnictwa w dyskusji, brak wiedzy pojęciowej i faktograficznej, brak udzielenia odpowiedzi mimo pomocy nauczyciela lub całkowita odmowa udzielenia odpowiedzi ustnej
----------	---

Podczas kontroli bieżącej ucznia oceniana będzie znajomość zagadnień z trzech ostatnich lekcji.

Nieprzygotowanie do zajęć lekcyjnych uczeń powinien zgłosić przed rozpoczęciem lekcji. Uczeń posiada dwa nieprzygotowania.

Na lekcji powtórzeniowej oraz na sprawdzianie ucznia obowiązuje znajomość zagadnień z działu programowego podlegającego kontroli.

Za pracę na lekcji uczniowie mogą być nagradzani ocenami lub „plusami”, a za brak „minusami”. Zasady określa nauczyciel w porozumieniu z klasami.

Ściąganie, kopiowanie bez podania źródeł, spisywanie, przedstawianie do oceny cudzych prac jako własnych jest zabronione. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.

Niespełnienie wyżej wymienionych wymagań powoduje uzyskanie oceny niedostatecznej z przedmiotu historia.

W odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przewiduje się dostosowanie form i metod oceniania zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

## **2. Informowanie uczniów i rodziców o wynikach przedmiotowych:**

Informacja o ocenie ucznia zamieszczana jest w zeszytce przedmiotowym, w kartach ocen i dzienniku elektronicznym.

„0” w dzienniku nie jest oceną, a jedynie informacją dla rodzica i ucznia o:

- nieobecności ucznia na sprawdzianie, pracy klasowej itp.;
- niezaliczeniu danej pracy (komentarz do oceny);
- niezaliczeniu sprawdzian umiejętności praktycznych, pokazu czy ćwiczeń praktycznych.

Informacje o ocenach i postępach w nauce udzielane są w trakcie zebrań z rodzicami i konsultacji.

## **3. Terminy i sposoby poprawiania ocen:**

W celu poprawy oceny nauczyciel ustala stały termin zajęć dodatkowych.

**Nieobecności:**

Uczeń powinien uzupełnić prace pisemne (sprawdzian, test, kartkówkę) do tygodnia po pojawianiu się w szkole lub w wyznaczonym terminie. Uczeń, który bez wyraźnego usprawiedliwienia nie stawia się na wyznaczone zajęcia dodatkowe w celu uzupełnienia nieobecności, uzupełnia ją na pierwszych zajęciach z przedmiotu.

**Poprawy:**

Poprawy prac pisemnych można dokonać tylko raz. W przypadkach indywidualnych w porozumieniu z nauczycielem. Termin poprawy sprawdzianu z powodu usprawiedliwionej nieobecności lub w celu uzyskania wyższej oceny nie może przekraczać dwóch tygodni. Kartkówki oraz pisemne prace domowe poprawiane są w formie ustnej lub pisemnej i w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

**Uczeń nie może poprawić oceny jeśli:**

- ściągał, kopiował bez podania źródeł, spisywał, dopuścił się oszustwa
- nie stawiał się na wyznaczony termin poprawy nie posiadał przy tym wiarygodnego usprawiedliwienia
- nauczyciel uprzedził, że nie przewiduje popraw danej pracy pisemnej (np. kartkówka).

**4. Szczegółowe wymagania na konkretne oceny:**

Podczas wystawiania oceny w szczególności brane są pod uwagę treści i umiejętności praktyczne określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z dnia 24 lutego 2017 r., poz.356)

**Treści nauczania w klasach IV - VIII**

1. Periodyzacja dziejów i pojęcie czasu w historii.
2. Elementy historii rodzinnej i regionalnej.
3. Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego.
4. Postacie i wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla kształtowania polskiej tożsamości kulturowej.
5. Cywilizacje starożytne - dorobek kultury i jego trwałość (Egipt, Izrael, Grecja, Rzym).
6. Bizancjum i świat islamu.
7. Średniowieczna Europa.
8. Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy.
9. Polska w okresie wczesnopiastowskim.
10. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego.
11. Polska w XIV – XV wieku.
12. Wielkie odkrycia geograficzne.
13. *Złoty wiek* w Polsce na tle europejskim.
14. Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów.
15. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku.
16. Europa w XVII i XVIII wieku.

17. Powstanie Stanów Zjednoczonych.
18. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej.
19. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku.
20. Epoka napoleońska.
21. Europa po kongresie wiedeńskim.
22. Ziemie polskie w latach 1815 – 1848.
23. Europa w okresie Wiosny Ludów.
24. Powstanie styczniowe.
25. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku.
26. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku.
27. I wojna światowa.
28. Europa i świat po I wojnie światowej.
29. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej.
30. II Rzeczpospolita w latach 1921 – 1939.
31. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczpospolitej.
32. Droga do wojny.
33. Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 roku. Agresja Niemiec i Związku Sowieckiego.
34. II wojna światowa i jej etapy.
35. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką.
36. Sprawa polska w czasie II wojny światowej.
37. Świat po II wojnie światowej.
38. Początki komunizmu w Polsce.
39. Stalinizm w Polsce i jego skutki.
40. Polska w latach 1957 – 1981.
41. Dekada 1981 – 1989.
42. Narodziny III Rzeczpospolitej.
43. Miejsce Polski w świecie współczesnym.

### **Umiejętności:**

1. Rozpoznawanie miejsca człowieka w czasie historycznym, jego relacji z przyrodą, społecznością lokalną, ojczyzną, kręgiem kulturowym, innymi narodami i religiami.
2. Operowanie podstawowymi kategoriami historycznymi: czasem, przestrzenią, ciągłością, zmiennością.
3. Wykorzystywanie podstawowej wiedzy o najważniejszych etapach dziejów do powiązania zjawisk historycznych z zakresu dziejów powszechnych z historią Polski.
4. Ujmowanie treści historycznych w związkach przyczynowo-skutkowych. Ocenianie faktów i wydarzeń historycznych.
5. Interpretacja różnego rodzaju źródeł historycznych.
6. Docieranie do różnych źródeł informacji historycznej, integracja wiedzy uzyskanej z różnych źródeł informacji.

7. Czytanie i odbiór tekstów kultury.
8. Tworzenie własnego tekstu - budowanie wypowiedzi w formach określonych w podstawie programowej, poprawne pod względem językowym i stylistycznym.
9. Rozwijanie umiejętności zestawiania ze sobą informacji z odrębnych przedmiotów nauczania i dostrzegania łączących je relacji. Ukazywanie związków zachodzących między różnymi dziedzinami wiedzy w duchu kształcenia zintegrowanego.

#### **Wymagania na konkretne oceny:**

**Ocena niedostateczna (1)** – uczeń nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności, wykazuje duże braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu.

**Ocena dopuszczająca (2).** Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych. Jego działania mają charakter przede wszystkim odtwórczy. Realizujący polecenia z pomocą nauczyciela.

#### **Pamięta:**

- Wymagane programem elementarne fakty historyczne, najważniejsze postacie i pojęcia proste.
- Różnice między życiem dziś, a życiem w przeszłości.

#### **Rozumie:**

- Przyczyny najważniejszych wydarzeń i ich skutki.
- Podstawowe zasady pracy w grupie.

#### **Potrafi:**

- Lokalizować fakty w przedziale czasowym określając wiek i rok.
- Porządkować fakty w układzie chronologicznym.
- Odczytywać znaki ideograficzne na mapie.
- Znaleźć na mapie w podręczniku miejsca najważniejszych wydarzeń i faktów.
- Wyszukiwać w nim niezbędne informacje o faktach, wydarzeniach, ludziach, rzeczach.
- Wykorzystywać materiał ilustracyjny zawarty w podręczniku.
- Kожарzyć pierwszoplanowe postacie historyczne z najważniejszymi faktami.
- Przedstawić główne przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń.
- Opisywać z pomocą nauczyciela, ilustracje, makiety, zdarzenia historyczne, zabytki.
- Podejmuje próby argumentowania własnego stanowiska.

**Ocena dostateczna (3).** Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych i podstawowych.

#### **Pamięta:**

- Fakty, postacie, pojęcia proste i złożone.
- Daty wydarzeń z przeszłości, nazwy epok, ich cechy charakterystyczne.
- Podstawowe źródła wiedzy historycznej.

### **Rozumie:**

- Proste związki czasowo-przestrzenne i przyczynowo-skutkowe.
- Znaczenie faktów, pojęć i postaci w procesie dziejowym.
- Znaczenie znaków ideograficznych na mapie.
- Wpływ przeszłości na teraźniejszość.
- Zaczyna rozumieć motywację ludzkich działań w przeszłości.

### **Potrafi:**

- Dokonać prostych ocen wydarzeń i postaci z przeszłości.
- Stworzyć ciąg chronologiczny ze znanych faktów historycznych.
- Określić właściwie proste związki czasowo- przestrzenne i przyczynowo- skutkowe.
- Wykorzystać podstawowe źródła wiedzy historycznej na poziomie podstawowym.
- Przenieść informacje z mapy w podręczniku na mapę w atlasie historycznym i ścienną.
- Dokonać selekcji informacji zawartych w podręczniku. Wyodrębnić fakty, przyczyny i skutki, główne wątki historyczne.
- Dokonać rekonstrukcji wydarzeń historycznych w postaci planu, opisu, ustnie i pisemnie.
- Nawiązywać do wiadomości z innych dziedzin.
- Formułować pytania do analizowanego dokumentu opisowego i normatywnego.
- Zredagować notatkę pod kierunkiem nauczyciela.

**Ocena dobra (4).** Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który posiadał wiadomości na poziomie wymagań: koniecznych, podstawowych i rozszerzających.

### **Pamięta:**

- Daty początkowe i końcowe ważnych wydarzeń historycznych.
- Postacie pierwszo i drugoplanowe, pojęcia proste i złożone oraz związki i zależności zachodzące między nimi.

### **Rozumie:**

- Genezę wydarzeń i procesów historycznych.
- Zależności zachodzące między różnymi dziedzinami życia człowieka, między przeszłością i teraźniejszością.
- Rolę człowieka w procesie dziejowym.
- Znaczenie faktów i wydarzeń.
- Pojęcia złożone, związki i zależności.

- Analogie i sprzeczności między wydarzeniami i zjawiskami.
- Teksty źródłowe oraz inne źródła poznania przeszłości.
- Różnice między przeszłością i dniem dzisiejszym oraz dynamikę przemian, jakim podlega człowiek wraz z otaczającym go światem.

### **Potrafi:**

- Określić genezę wydarzeń i procesów historycznych.
- Przedstawić wpływ poznanych wydarzeń historycznych na teraźniejszość.
- Samodzielnie pracować z mapą., m.in. ukazać dynamikę zjawisk na podstawie analizy treści mapy: zmiany polityczne, demograficzne, gospodarcze, polityczne, terytorialne.
- Przenieść informacje z mapki w podręczniku, na mapę ścienną, w atlasie lub odwrotnie.
- Dokonać selekcji materiału źródłowego pod kierunkiem nauczyciela, dokonać jego analizy pod kątem przydatności do rekonstrukcji wydarzeń z przeszłości.
- Integrować materiał informacyjny zawarty w podręczniku i źródle.
- Konstruować własne wnioski, oceny wydarzeń, faktów, ludzi, częściowo pod kierunkiem nauczyciela.
- Porównać analogiczne zjawiska w różnych krajach, kulturach.
- Dokonać opisu wydarzeń.
- Przedstawić wybrane zagadnienia jako proces historyczny.
- Sporządzić samodzielnie wypowiedź pisemną poprawną pod względem językowym i stylistycznym.
- Wykorzystać informacje pozyskane na innych lekcjach.

**Ocena bardzo dobra (5).** Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w stopniu opanował materiał programowy. Uczeń ten dysponuje wiedzą i umiejętnościami ze wszystkich poziomów, od poziomu wymagań koniecznych po dopełniające.

### **Pamięta:**

- Daty faktów, wydarzeń, zjawisk, procesów dziejowych.
- Postacie historyczne występujące w procesie poznawczym.
- Wszelkie związki występujące między zjawiskami.

### **Rozumie:**

- Zależności między historią powszechną, historią Polski, a dziejami regionu.
- Podział źródeł historycznych.
- Wpływ dziejów powszechnych, na historię państwa i regionu.
- Rolę źródeł historycznych w poznawaniu i rekonstruowaniu przeszłości.
- Konieczność krytycznej analizy źródeł historycznych.
- Przyczyny powstawania przeciwstawnych sądów, interpretacji wydarzeń historycznych.



- Związki czasowo- przestrzenne, przyczynowo- skutkowe i genetyczne wydarzeń i procesów.

### **Potrafi:**

- Samodzielnie selekcjonować materiał źródłowy, ilustracyjny, dokonywać jego analizy i interpretacji, ze zrozumieniem realiów epoki.
- Dostrzegać związki między wydarzeniami, zjawiskami i procesami.
- Przeprowadzić analizę krytyczną źródła.
- Formułować sądy, wnioski, oceny oraz uzasadnienia, wykorzystując materiał pojęciowy i faktograficzny.
- Porządkować fakty chronologicznie i problemowo.
- Dokonać opisu zrekonstruowanej rzeczywistości ustnie i pisemnie.
- Hierarchizuje materiał w dłuższych i krótszych okresach.
- Operować pojęciami właściwymi danej epoce.
- Budować własny obraz przeszłości na podstawie różnych przekazów i wiedzy ogólnej.
- Wykorzystywać różne środki wiedzy historycznej: różne rodzaje map, dane statystyczne, literaturę, materiał ilustracyjny, dla podkreślenia waloru własnej wypowiedzi.
- Przygotować i zaprezentować wystąpienie o tematyce historycznej, społecznej, lub politycznej, na forum klasy, szkoły, lub społeczności lokalnej.

**Ocena celująca (6).** Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego wiadomości i umiejętności nie ograniczają się do poziomu wymagań programowych oraz spełnia dwa z niżej wymienionych kryteriów: Uczeń odznacza się specjalnymi zainteresowaniami humanistycznymi. Systematycznie pracuje nad pogłębianiem wiedzy historycznej samodzielnie lub we współpracy z nauczycielem. Jest aktywny na lekcjach. Wykonuje dodatkowe zadania wykraczające poza kanon zajęć obowiązkowych np.: uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, interesuje się literaturą i publicystyką historyczną, uczestniczy i osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach historycznych.

### **Uczeń:**

- Bazując na zdobytej wiedzy analizuje przyczyny i następstwa znanych i poznawanych wydarzeń historycznych (zdolność zastosowania nabytych wiadomości do interpretowaniu nowych).
- Z łatwością dokonuje porównań epok, zjawisk, nawet odległych w czasie.
- Przedstawiane wydarzenia, zjawiska bądź procesy przedstawia w szerokim kontekście historycznym.
- Krytycznie ocenia źródła historyczne.
- Sprawnie posługuje się dostępnymi źródłami poznania historycznego: piśmiennictwem historycznym (pamiętniki, beletrystyka, publicystyka historyczna, prace popularno-naukowe, itp.).
- Pogłębia swoją wiedzę o nauce historycznej, o procedurach badawczych historii.

- Jego wypowiedzi cechuje wysoka sprawność językowa i nienaganny styl.
- Zaczyna rozumieć wpływ realiów politycznych na sposób interpretowania wydarzeń historycznych.
- Jest aktywny w społeczności lokalnej.
- Przekonany o potrzebie nieustannego pogłębiania własnej wiedzy, jej przydatności w pracy z innymi, wzbogacania swego świata duchowego.
- Wykazuje dużą niezależność w formułowaniu sądów.
- Rozwija umiejętności dyskusji; staje się moderatorem.

Joanna Kosińska  
Katarzyna Wdowiak - Błaszczak